Evropski parlament
2019-2024

Odbor za ekonomske in monetarne zadeve

2022/2146(INI)

16.5.2023

OSNUTEK POROČILA

o nadaljnji reformi pravil o obdavčitvi dohodkov pravnih oseb
(2022/2146(INI))

Odbor za ekonomske in monetarne zadeve

Poročevalka: Isabel Benjumea Benjumea

PR_INI

VSEBINA

Stran

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....3

OBRAZLOŽITEV 10

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o nadaljnji reformi pravil o obdavčitvi dohodkov pravnih oseb
(2022/2146(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Direktive Sveta 2003/49/ES z dne 3. junija 2003 o skupnem sistemu obdavčevanja plačil obresti ter licenčnin med povezanimi družbami iz različnih držav članic (direktiva o obrestih in licenčninah)[1],

– ob upoštevanju Direktive Sveta 2011/96/EU z dne 30. novembra 2011 o skupnem sistemu obdavčitve matičnih družb in odvisnih družb iz različnih držav članic (direktiva o matičnih in odvisnih družbah)[2],

– ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2016/1164 z dne 12. julija 2016 o določitvi pravil proti praksam izogibanja davkom, ki neposredno vplivajo na delovanje notranjega trga (direktiva proti izogibanju davkom I oziroma ATAD I)[3], in Direktive Sveta (EU) 2017/952 z dne 29. maja 2017 o spremembi Direktive (EU) 2016/1164 v zvezi s hibridnimi neskladji s tretjimi državami (direktiva proti izogibanju davkom II oziroma ATAD II)[4],

– ob upoštevanju Direktive Sveta 2011/16/EU z dne 15. februarja 2011 o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS (direktiva o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja oziroma DAC 1)[5], Direktive Sveta 2014/107/EU z dne 9. decembra 2014 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave podatkov na področju obdavčevanja (DAC 2)[6], Direktive Sveta (EU) 2015/2376 z dne 8. decembra 2015 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave podatkov na področju obdavčevanja (DAC 3)[7], Direktive Sveta (EU) 2016/881 z dne 25. maja 2016 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave podatkov na področju obdavčevanja (DAC 4)[8], Direktive Sveta (EU) 2016/2258 z dne 6. decembra 2016 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede dostopa davčnih organov do informacij o preprečevanju pranja denarja (DAC 5)[9], Direktive Sveta (EU) 2018/822 z dne 25. maja 2018 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave informacij na področju obdavčevanja v zvezi s čezmejnimi aranžmaji, o katerih se poroča (DAC 6)[10], in Direktive Sveta (EU) 2021/514 z dne 22. marca 2021 o spremembi Direktive

[1] UL L 157, 26.6.2003, str. 49.
[2] UL L 345, 29.12.2011, str. 8.
[3] UL L 193, 19.7.2016, str. 1.
[4] UL L 144, 7.6.2017, str. 1.
[5] UL L 64, 11.3.2011, str. 1.
[6] UL L 359, 16.12.2014, str. 1.
[7] UL L 332, 18.12.2015, str. 1.
[8] UL L 146, 3.6.2016, str. 8.
[9] UL L 342, 16.12.2016, str. 1
[10] UL L 139, 5.6.2018, str. 1.

2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja (DAC 7)[11],

– ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2017/1852 z dne 10. oktobra 2017 o mehanizmih za reševanje davčnih sporov v Evropski uniji (direktiva EU o reševanju sporov)[12],

– ob upoštevanju Direktive (EU) 2021/2101 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2021 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja davčnih informacij v zvezi z dohodki s strani nekaterih podjetij in podružnic (direktiva o javnem poročanju po posameznih državah)[13],

– ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2022/2523 z dne 14. decembra 2022 o zagotavljanju globalne minimalne davčne stopnje za mednarodne skupine podjetij in velike domače skupine v Unij (direktiva o drugem stebru)[14],

– ob upoštevanju predlogov Komisije, ki čakajo na sprejetje, zlasti o skupni osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb (COM(2016)0685), skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb (COM(2016)0683) in svežnju o obdavčitvi digitalnega gospodarstva (COM(2018)0147 in COM(2018)0148), ter stališč Parlamenta o teh predlogih,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. julija 2020 z naslovom Akcijski načrt za pravično in preprosto obdavčitev, ki podpira strategijo za okrevanje (COM(2020)0312),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. maja 2021 z naslovom Obdavčitev podjetij za 21. stoletje (COM(2021)0251),

– ob upoštevanju predloga Komisije z dne 22. decembra 2021 za direktivo Sveta o zagotavljanju globalne minimalne davčne stopnje za mednarodne skupine v Uniji (COM(2021)0823) ter stališča Parlamenta o tem predlogu[15],

– ob upoštevanju sklepov Sveta za ekonomske in finančne zadeve z dne 6. decembra 2022,

– ob upoštevanju študije Komisije iz januarja 2022 z naslovom *Tax compliance costs for SMEs – An update and a complementary: final report (Stroški izpolnjevanja davčnih obveznosti za MSP – posodobitev in dopolnilo: končno poročilo*),

– ob upoštevanju poročila o končnem izidu konference o prihodnosti Evrope in resolucije Evropskega parlamenta z dne 4. maja 2022 o nadaljnjih ukrepih glede Konference o prihodnosti Evrope[16],

– ob upoštevanju Predloga Komisije z dne 11. Maja 2022 za direktivo Sveta o določitvi pravil o olajšavi za zmanjšanje naklonjenosti zadolževanju v razmerju do lastniškega kapitala in o omejitvi odbitka obresti za namene davka od dohodkov pravnih oseb

[11] UL L 104, 25.3.2021, str. 1.
[12] UL L 265, 14.10.2017, str. 1.
[13] UL L 429, 1.12.2021, str. 1.
[14] UL L 328, 22.12.2022, str. 1.
[15] UL C 479, 16.12.2022, str. 89.
[16] Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0141.

(COM(2022)0216),

– ob upoštevanju poziva Komisije k predložitvi dokazov za oceno učinka z dne 13. oktobra 2022 o predlogu direktive Sveta o Poslovanju v Evropi: okvir za obdavčitev dohodkov (BEFIT),

– ob upoštevanju govora predsednice Komisije Ursule von der Leyen na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta 19. oktobra 2022 o pripravah na zasedanje Evropskega sveta 20. in 21. oktobra 2022,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. marca 2023 naslovom Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030 (COM(2023)0168),

– ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 23. marca 2023,

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2021 o reformi politike EU na področju škodljivih davčnih praks (vključno z reformo Skupine za kodeks ravnanja)[17],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. februarja 2022 o vplivu nacionalnih davčnih reform na gospodarstvo EU[18],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2022 s priporočili Komisiji o pravični in preprosti obdavčitvi, ki podpira strategijo za okrevanje (nadaljnje ukrepanje EP na podlagi akcijskega načrta Komisije iz julija in njegovih 25 pobud na področju DDV ter obdavčevanja podjetij in posameznikov)[19],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. oktobra 2022 z naslovom Vpliv novih tehnologij na obdavčevanje: kriptovalute in blokovne verige[20],

– ob upoštevanju akcijskega načrta Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) z dne 19. julija 2013 o eroziji davčne osnove in preusmerjanju dobička,

– ob upoštevanju končnih poročil OECD/G20 o preprečevanju erozije davčne osnove in preusmerjanju dobička iz oktobra 2015,

– ob upoštevanju izjave vključujočega okvira OECD/G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička z dne 8. oktobra 2021 z naslovom *Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy* (Dvostebrna rešitev za obravnavanje davčnih izzivov, ki izhajajo iz digitalizacije gospodarstva), ki se ji je 16. decembra 2022 pridružilo in se o njej dogovorilo 138 od 141 članic,

– ob upoštevanju poročil o načrtih za prvi in drugi steber, ki jih je vključujoči okvir OECD/G20 sprejel 14. oktobra 2020, ter rezultatov ekonomske analize in ocene učinka OECD z dne 12. oktobra 2020 z naslovom *Tax Challenges Arising from Digitalisation – Economic Impact Assessment* (Davčni izzivi, ki izhajajo iz digitalizacije – ocena

[17] UL C 132, 24.3.2022, str. 167.
[18] UL C 342, 6.9.2022, str. 14.
[19] UL C 347, 9.9.2022, str. 211.
[20] UL C 132, 14.4.2023, str. 15.

ekonomskega učinka),

– ob upoštevanju vzorčnih pravil drugega stebra vključujočega okvira OECD/G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička z dne 20. decembra 2021 za domače izvajanje 15-odstotnega globalnega minimalnega davka,

– ob upoštevanju javnega zakona Združenih držav št. 117–169 z dne 16. avgusta 2022, znanega kot zakon o zmanjševanju inflacije,

– ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,

– ob upoštevanju pisma Odbora za proračun,

– ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A9-0000/2023),

A. ker lahko države članice same odločajo o svojih ekonomskih politikah, zlasti o svojih davčnih politikah v okviru Pogodb EU; ker je za dodatno povezovanje enotnega trga potrebno usklajevanje pri določanju davčne politike, čeprav davčna politika v veliki meri ostaja odgovornost držav članic;

B. ker se evropska podjetja zaradi sedanjih neugodnih gospodarskih in socialnih razmer spoprijemajo s hudimi preprekami;

C. ker je bilo z akcijskim načrtom za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička doseženo splošno soglasje o številnih vprašanjih v zvezi z bojem proti agresivnemu davčnemu načrtovanju;

D. ker je EU dajala zgled pri prenosu mednarodnih sporazumov v številne davčne direktive, ki izboljšujejo usklajevanje in boj EU proti agresivnemu davčnemu načrtovanju;

E. ker se je do 16. decembra 2022 o reformi mednarodnega davčnega sistema z dvostebrno rešitvijo dogovorilo 138 držav, vključno z vsemi državami članicami EU;

F. ker razdrobljenost davčnih politik ustvarja različne ovire za državljane in podjetja na enotnem trgu, zlasti za mala in srednja podjetja; ker te ovire odvračajo od čezmejne gospodarske dejavnosti in lahko izkrivljajo enotni trg;

G. ker davčne spodbude za zadolževanje pri obdavčitvi dohodkov pravnih oseb omogočajo radodarne davčne olajšave za plačila obresti; ker stroškov lastniškega financiranja ni mogoče odšteti na podoben način;

1. želi opomniti, da sodelovanje držav članic EU na področju obdavčitve dohodkov pravnih oseb ni cilj sam po sebi, temveč orodje za dokončanje, izboljšanje in nadaljnji razvoj enotnega trga;

2. pozdravlja sklepe Evropskega sveta z dne 23. marca 2023, v katerih se poziva k poenostavitvi splošnega regulativnega okolja in zmanjšanju upravnega bremena, ter sporočilo Komisije z dne 16. marca2023, v katerem je poudarjeno, da je davčni okvir EU ključnega pomena za spodbujanje rasti in zasebnih naložb, zlasti z odpravo davčnih ovir za čezmejne naložbe;

3. poudarja, da se je treba nujno boriti proti agresivnemu preusmerjanju dobička, hkrati pa spodbujati fiskalno pravičnost, preglednost in gotovost ter ohranjati davke na ravneh, ki podpirajo trajnostno gospodarsko rast;

4. je seznanjen s številnimi davčnimi direktivami od leta 2011, ki so privedle do pravičnejše, enostavnejše in učinkovitejše obdavčitve dohodkov pravnih oseb v EU ter do velikega števila zahtev glede izpolnjevanja davčnih obveznosti za podjetja v EU[21];

5. obžaluje, da države članice različno izvajajo in uporabljajo davčne direktive, kar spodkopava pravilno delovanje enotnega trga in povzroča neusklajenost davčnih osnov, več birokracije in višje stroške izpolnjevanja obveznosti;

Zmanjšanje regulativnega bremena za podjetja EU

6. ugotavlja, da ocenjeni stroški izpolnjevanja davčnih obveznosti za velika mednarodna podjetja znašajo približno 2 % plačanih davkov, medtem ko se za mala in srednja podjetja ocenjujejo na približno 30 % plačanih davkov; želi opomniti, da evropska podjetja, zlasti mala in srednja podjetja, najbolj krepijo gospodarsko rast in spodbujajo ustvarjanje delovnih mest;

7. poziva Komisijo, naj predstavi splošno oceno ukrepov, sprejetih na področju obdavčitve dohodkov pravnih oseb od leta 2011, in naj nemudoma razbremeni podjetja z uporabo regulativnega moratorija in odložitvijo tistih davčnih aktov, ki bi po nepotrebnem povečali stroške za podjetja, ki so že tako obremenjena; poziva Komisijo, naj preveri konkurenčnost novih zakonodajnih davčnih predlogov, kot je Evropski svet 22. marca 2023 zahteval za vse nove predloge;

8. pozdravlja predlog konference o prihodnosti Evrope z dne 9. maja 2022 o preverjanju konkurenčnosti, da bi med drugim analizirali učinek nove davčne zakonodaje na podjetja in njihova poslovna okolja; nestrpno pričakuje, da se bo napoved predsednice Komisije Ursule von der Leyen z dne 19. oktobra 2022 o uvedbi standardnega preverjanja konkurenčnosti v predpise EU dejansko pričela izvajati;

9. je seznanjen z obnovljeno razpravo o davčnih spodbudah po ameriškem zakonu o zmanjševanju inflacije; poziva Komisijo, naj omogoči eksperimentiranje z davčnimi dobropisi; kljub temu vztraja, da je treba vse odločitve sprejeti na usklajen način, da se ohrani delovanje enotnega trga;

10. poziva države članice, naj uberejo politike, ki bodo kapitalske naložbe v celoti obravnavale kot strošek, in zagotovijo, da bodo določbe o kapitalskih olajšavah trajne, da bi izboljšale dejanske naložbe in pripomogle h konkurenčnosti Evrope;

11. poziva države članice, naj glede na visoke stopnje inflacije neposredno uporabijo dodatne prihodke, ki temeljijo na višjih cenah energije, da razbremenijo podjetja, zlasti mala in srednja;

[21] Glej zlasti direktivi proti izogibanju davkom (ATAD I in ATAD II), spremembe direktive o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja (DAC 1 do DAC 7), revizijo direktive o matičnih in odvisnih družbah, direktivo EU o reševanju sporov, direktivo o javnem poročanju po posameznih državah ali direktivo o drugem stebru.

Sporazum o drugem stebru

12. je seznanjen z zgodovinskim dvostebrnim sporazumom, doseženim na ravni vključujočega okvira OECD/G20, o dodelitvi pravic do obdavčitve in uporabi 15-odstotne minimalne dejanske davčne stopnje za skupne dobičke mednarodnih podjetij;

13. ugotavlja, da podjetja poleg spopadanja z nestabilnim poslovnim okoljem in vse večjim številom davčnih direktiv EU usmerjajo svoje finančne in človeške vire v uporabo pravil drugega stebra; poziva Komisijo, naj podjetjem zagotovi manevrski prostor in dovolj časa, da se pripravijo na morebitna nova pravila okvira BEFIT;

Na poti k poenostavljenemu sistemu obdavčitve dohodkov pravnih oseb

14. poziva Komisijo, naj vse države članice usmerja k poenostavljenemu davčnemu sistemu, da bi zmanjšali upravno breme za podjetja, zlasti za mala in srednja podjetja; se zaveda, da je poenostavitev postopkov vračil, odbitkov in pravdnih postopkov druga rešitev za zmanjšanje upravnega bremena, zlasti za mala in srednja podjetja;

15. opozarja, da poenostavitev zapletenosti pravnega okvira za sisteme obdavčitve dohodkov pravnih oseb prispeva k privabljanju neposrednih tujih naložb in zmanjšuje tveganje, da bi se podjetja preselila v države, ki niso članice EU;

16. pozdravlja načrt Komisije, da bo pripravila predlog BEFIT, ki naj bi ga predstavila v tretjem četrtletju leta 2023 in katerega cilj je vzpostaviti nov enotni pravilnik EU o podjetjih na podlagi pravične, celovite in učinkovite dodelitve s formulo in skupne osnove za davek od dohodkov pravnih oseb, kar bo podjetjem zagotovilo jasnost in predvidljivost;

17. ponavlja, da bi bilo treba pobudo BEFIT podpreti s političnim procesom pri oblikovanju politične podpore za spremembe in da bi morala pobudo spremljati temeljita ocena učinka;

18. je seznanjen s cilji BEFIT, kot so obravnavani v pozivu Komisije k predložitvi dokazov za oceno učinka, da se poveča odpornost podjetij z zmanjšanjem zapletenosti davčnih pravil in stroškov izpolnjevanja obveznosti, s katerimi se srečujejo podjetja EU pri čezmejnem poslovanju, odpravijo ovire za čezmejne naložbe in poskrbi, da postane enotni trg privlačnejši za mednarodne naložbe, ustvari okolje, ki bo spodbujalo pravično in trajnostno rast z utiranjem poti za upravno poenostavitev, ter zagotovijo trajnostni davčni prihodki, ki so še posebej pomembni v sedanjih težkih gospodarskih razmerah;

19. poudarja zamisel o ureditvi „vse na enem mestu“, ki bi omogočala vložitev ene konsolidirane davčne napovedi; poziva Komisijo, naj uvede ureditev „vse na enem mestu“ za uporabo pravil BEFIT v testni fazi in jo vključi kot stalni element BEFIT, če bo testna faza uspešna;

20. je seznanjen s predlogom Komisije z dne 11. maja 2022, ki obravnava davčne spodbude za zadolževanje; obžaluje sklep Sveta z dne 6. decembra 2022, da prekine obravnavo predloga; poziva ga, naj ponovno začne pogajanja o tem predlogu;

21. poudarja, da lahko davčne spodbude, ki se na davčno odgovoren način uporabljajo za

zasebne raziskave in razvoj (npr. z davčnimi dobropisi, večjimi olajšavami ali prilagojenimi načrti za amortizacijo), pomagajo spodbuditi splošne izdatke gospodarstva za raziskave in razvoj, kar ima pogosto pozitivne zunanje učinke; opozarja, da je poraba podjetij za raziskave in razvoj leta 2020 znašala 1,5 % BDP EU v primerjavi z 2,6 % v ZDA in na Japonskem, kot je navedeno v poročilu Evropske investicijske banke o naložbah za obdobje 2022/2023; poziva Komisijo, naj predloži oceno davčnih spodbud za zasebne raziskave in razvoj;

°

° °

22. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Pandemija COVID-19, ki ji je sledila ruska agresija na Ukrajino, je močno obremenila evropska podjetja v obliki visoke inflacije, stranskih učinkov omejitev gibanja, težav z dobavno verigo in pomanjkanja surovin. Te ovire pomenijo dodatno breme za zasebni sektor EU, ki se je zaradi pretekle davčne zakonodaje EU že srečeval z visokimi stroški izpolnjevanja obveznosti.

Posledice teh dveh kriz so še posebej škodljive za evropska mala in srednja podjetja, medtem ko so skoraj vsa podjetja nefinančnega poslovnega sektorja (99.8%) v Evropski uniji (EU-28) in dve tretjini vseh zaposlenih v EU-28 (66,6 %) v slabšem konkurenčnem položaju zaradi višjih stroškov izpolnjevanja obveznosti v primerjavi z mednarodnimi podjetji in davčnih spodbud za zadolževanje.

Da bi podprli konkurenčnost evropskih podjetij, zlasti malih in srednjih, poročevalka meni naslednje:

- Regulativno breme za evropska podjetja bi bilo treba nemudoma zmanjšati z uveljavitvijo regulativnega moratorija in oceno učinka preteklih ukrepov na obdavčitev dohodkov pravnih oseb, preden se predlaga nova zakonodaja. Pomembno je, da se upošteva „preverjanje konkurenčnosti“, kot je bilo predlagano na plenarnem zasedanju konference o prihodnosti Evrope in ki sta ga priznala predsednica Komisije in Evropski svet. Dodatni davčni prihodki, ustvarjeni z visokimi cenami energentov, bi lahko ublažili učinek sedanjih visokih stopenj inflacije.

- Razmisliti bi bilo treba o uporabi davčnih olajšav in drugih spodbud, da bi okrepili sedanjo in prihodnjo konkurenčnost evropskih podjetij. Vendar bi bilo treba odločitev o uvedbi takšnih podpornih ukrepov sprejeti usklajeno med državami članicami, da ne bi ogrozili delovanja enotnega trga.

- Ključ do zmanjšanja upravnega bremena za evropska podjetja, zlasti mala in srednja, je prehod na poenostavljen davčni režim. Komisija bi morala države članice usmerjati k poenostavitvi postopkov vračil, odbitkov in pravdnih postopkov. Zmanjšanje regulativnega bremena bo povečalo odpornost evropskih podjetij, spodbudilo mednarodne naložbe ter ustvarilo ugodno okolje za pravično in trajnostno rast.

- Glede na prihodnji predlog BEFIT in izvajanje pravil drugega stebra OECD bi morala Komisija izvesti te regulativne svežnje, da bi evropskim podjetjem zagotovila potreben manevrski prostor in čas za pripravo na spreminjajoče se regulativno okolje.